

**Cursus theologici iuxta scholasticam huius temporis
Societatis Jesu methodum tomus ...**

Amico, Francesco

Duaci, 1640

V. Quinam sint effectus diuinæ prædestinationis?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-82000](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-82000)

SECTIO V.

Quinam sunt effectus Diuinæ Prædestinationis?

133. **V**T dignoscere possumus, quinam sunt effectus Diuinæ prædestinationis, statuendum nobis est, quæ conditiones requirantur, ut aliquid dicatur effectus Diuinæ prædestinationis. Porro duas conditiones necessariae sunt, ut aliquid sit prædestinationis effectus. Prima est, ut sit effectus Dei, cum enim prædestinationis sit actus Diuinæ mentis, quo creatura rationalis dirigitur in vitâ æternam; quidquid est effectus prædestinationis, Dei effectus sit, oportet. Quod fit, ut peccatum, quia Dei effectus esse nequit, prædestinationis effectus esse non possit. Secunda est, ut aliquo modo actu conducat ad beatitudinem supernaturalem. Vnde non sufficit, si tantum possit conducere, nisi etiam actu conducat; quia cum effectus prædestinationis sit effectus illius peculiaris voluntatis, qua Deus supra reprobos diligit electos, diligit autem Deus electos supra reprobos, ratione efficacis voluntatis, quâ illis efficacia media præparat ad beatitudinem consequendam; ut aliquid sit effectus talis voluntatis, ut condiscat à voluntate erga reprobos, debet actu conferre ad beatitudinem ipsam supernaturalem, alioqui non differet ab effectu voluntatis circa reprobos: nam etiam reprobis in hac vita Deus confert supernaturalia dona, quæ illos perducere possent ad beatitudinem. Ut igitur effectus vnius differat ab effectu alterius, debet unus actu conferre ad vitam æternam, ad quam non confert alter. Vnde si daretur aliquid donū in prædestinato, quod naturâ suâ posset quidem ad vitam æternam conducere, actu tamen non conduceret, non diceretur prædestinationis effectus, eo quod non esset effectus illius peculiaris voluntatis, quâ Deus diligit electos supra reprobos.

134. Ex his fit, ut communia illa media in vniuersalibus causis supernaturali bus, Incarnationis, Redemptionis, Institutionis Sacramentorum, & Prædicationis Diuini Verbi præparata, non sint dicenda effectus prædestinationis, nisi ut actu applicata prædestinato, quia ut actu applicata prædestinato sunt propria illius peculiaris voluntatis, quâ Deus supra reprobos diligit electos. Cæterum illa in actu primo considerata, sunt tantum effectus prouidentiæ supernaturalis, per quam Deus ad omnes se extendit. Non est autem necessarium ad hoc, ut aliquid sit effectus prædestinationis, ut actu conferat ad beatitudinem supernaturalem, positiuè merendo illam, ut incrementum illius, sed sufficit, ut quocunque mo-

do ad illam disponat, proximè, vel remoto, positiuè, vel negatiuè, remouendo tantum impedimenta & peccata, quæ impediunt, ne prædestinatus cum auxilijs sibi preparatis beatitudinem sibi promereatur, vel adaugeat.

135. In his duabus conditionibus includitur tercia, quam alij ut distinctam numerant, quod scilicet effectus prædestinationis debeat contineri intra ordinem gratiæ, & supernaturalem prouidentiæ. Etenim hoc ipso, quod prædestinationis effectus debet ad supernaturalem beatitudinem conferre, necessariò debeat intra ordinem gratiæ, & supernaturalem prouidentiæ contineri; cum nihil possit ad supernaturalem beatitudinem conferre, nisi aliquo modo continetur intra ordinem gratiæ, ac supernaturalem prouidentiæ. Cum autem duplex sit ordo supernaturalis, quoad substantiam, & quoad modum; ut aliquid sit effectus prædestinationis, non est necesse, ut sit ordinis supernaturalis quoad substantiam, sed sufficit, ut sit ordinis supernaturalis tantum quoad modum.

136. His præmissis, pro maiore claritate præsentis controversie, distinguenda est duplex series effectuum, ad supernaturalem beatitudinem conducentium. Altera est donorum naturalium, eo fine, & intentione collatorum, ut prædestinatum iuuent ad destinatum finem facilius consequendum. Altera donorum quoad substantiam supernaturalium, cuiusmodi sunt omnia illa, quæ in intrinseca sua essentia spectant ad ordinem gratiæ: quorum aliqua se habent ut finis, aliqua ut media, ut in qualibet prædestinationis serie, consecutio beatitudinis est finis cæterorum præcedentium donorum, quæ tanquam media ordinantur ad beatitudinem, tanquam ad finem consequendum. Rursus inter media ipsa aliqua sunt, quæ immediate influunt in ipsam beatitudinis consecutionem, ut sunt omnia dona, & merita, nunquam peccato interrupta, sed semper continuata usque in finem vitæ cum ipso persecutariæ dono. Alia verò sunt, quæ tantum mediare conducent. Alia, quæ nullo pacto videntur ad beatitudinis consecutionem conferre, ut sunt omnes actus studiosi, tam naturales, quam supernaturales, in statu peccati à prædestinato eliciti. Præterea omnes vocations inefficaces, quibus subinde solent prædestinati à Deo in hac vita præueniri, & excitari. Ultima difficultas est de ipsa peccati permissione, an aliquo modo possit esse Diuinæ prædestinationis effectus. His adnotatis, accedendum est ad singulos effectus in particulari examinandos.

An dona

An dona naturalia sunt effectus Diuinæ
Prædestinationis?

137. **D**ONA naturalia sunt tripartita; alia spectant ad intrinsecam constitutionem naturæ, vel substantiam, ut ipsa rei substantia & creatio; vel accidentalem, ut potentia & proprietates; alia ad operationes ipsius substantiaz. Quæ adhuc sunt duplices generis; aliæ merè naturales; aliæ liberae, & honestæ. Postrema sunt, quæ tantum spectant ad bona externa, ut bona educatio, opes, nobilitas, amici, & his similia.

138. PRIMA sententia affirmat, omnia bona naturalia esse effectus Diuinæ prædestinationis. Est Bannez 1. p. quæst. 23. art. 2. Grahadi tract. 6 disp. 2. Suarez lib. 3. de Prædest. c. 7. eaq; indicat Durand. in 1. dist. 41. quæst. 2. num. 7. dum docet, quidquid promoueret, vel disponit ad beatitudinem consequendam, sine fiat ex impressione cœli, sine ex occasione praescita, sine quocong; alio modo, totum includi in effectu ipso prædestinationis. Probatur primò ex S. Thoma. 1. p. q. 23 a. 8. argum. sed contra. vbi docet, Iacob impetratum fuisse precibus Isaac, qui alioqui prædestinatus non fuisset: ergo substantia ipsa Iacob prædestinata fuit precibus Isaac.

139. Secundò, Quia substantia ipsa prædestinati prærequisitur ad beatitudinem tanquam subiectum, in quo illa recipienda est, & à quo, tanquam à Diuino instrumento, efficienda est.

140. Tertiò, opera honesta moralia ad gloriam conducunt impediendo peccata, quæ sunt obstacula Diuinæ gratiaz, quod minus illa uberioris in cordibus nostris diffundatur. Præterea bona educatio, opes, amici, nec non tribulationes, & penæ ipsæ temporales valde conducunt, ut quis non peccet, bene operetur, & iustificetur, ac proinde ut gloriam consequatur. Confirmatur, quia, sicut hæc omnia peti, ita & impetrari solent à Deo, quemadmodum & ad gloriam ipsam multum conducere consuerunt.

141. Quartò, probatur uniuersaliter de omnibus donis, tam naturalibus, quam supernaturalibus, ex illo Pauli testimonio ad Ro. 8. Diligenib; Deum omnia cooperantur in bonum, ijs, qui secundum propositum vocati sunt sancti. Quem locum communiter Patres interpretantur de prædestinatis, nam hi propriè dicuntur secundum propositum, hoc est secundum intentionem Dei efficacem votati.

142. Quintò, illa sunt effectus Prædestinationis, quæ Deus facit determinatus ab ipsa prædestinatione: atqui omnia bona naturalia Deus confert prædestinato determinatus à Prædestinatione: igitur omnia bona naturalia sunt effectus prædestinationis. Maior constat, nā effectus prædestinationis sūt omnia, & sola ea, quæ ex actibus ipsi prædestinantis proueniunt: cùm enim prædestinatio constat in actu libero Dei, ea omnia, & sola dicuntur effectus prædestinationis, quæ à tali

actu libero Dei proficiuntur. Minor probatur, quia prædestinatio est ipsum imperium Diuinum, quatenus intimat executionem omnium mediorum, quibus ad certum gradum gloriæ à Deo singulis prædestinatis præfixum aliquā ratione peruenitur: sed omnia bona naturalia sunt media, quibus ad prædictum gloriæ gradum aliquā ratione peruenitur: igitur omnium bonorum naturalium executio intimatur ab ipsa prædestinatione, atque adeò sunt effectus ipsius.

143. Confirmatur, quia Deus non solum præfixit singulis angelis & hominibus determinatum gradum gloriæ essentialis, sed etiam accidentalis: ergo non solum ea, quæ conducunt ad consequendum certum gradum gloriæ essentialis, sed etiam quæ conducunt ad consequendum certum gradum gloriæ accidentalis, sunt effectus prædestinationis; atqui omnia bona naturalia saltem conducunt ad cōsequendum certum gradum gloriæ accidentalis; cùm de eiusmodi bonis beati & gaudent, & peculiares gratias Deo agant: igitur sunt effectus prædestinationis.

144. SECUNDA sententia negat, ullum donum naturale esse effectum prædestinationis. Est Och. in 1. dist. 41. ad rationes pro prima opinione, & Gabrielis ibidem art. 3. dub. 1. vbi docent, solam beatitudinem supernaturalem esse effectum prædestinationis. Fundamentum ipsorum est duplex. Primum est, quia prædestinatio est tantum de fine, non autem de medijs: atqui sola beatitudo supernaturalis est finis prædestinationis; igitur sola hæc est effectus prædestinationis. Secundum est, quia nihil, quod est commune cum reprobis, potest esse effectus prædestinationis: atqui bona naturalia sunt cōmunia cum reprobis: igitur nequeunt esse effectus prædestinationis. Confirm. nam id solum est effectus prædestinationis, quod confert ad beatitudinem supernaturalem consequendam, vel augendam; atqui nullum bonum naturale confert ad beatitudinem supernaturalem consequendam, vel augendam, cùm nullum bonum naturale sit proportionatum medium ad tales finē causandum.

145. Tertia sententia docet, ea tantum bona naturalia esse effectus prædestinationis, quæ nobis ex meritis Christi conceduntur: ea autem non sunt, quæ vel ad intrinsecam constitutionem hominis, vel ad intrinsecas opes, & honores spectant; sed quæ vel ad honestos actus virtutum, vel ad externa signa, quæ Deus nobis præparat, ut internum spiritum sanctæ cogitationis nobis insipiret, pertinent. Est Vasq. 1. part. disp. 93. c. 4. Arrubalis disp. 81. & aliorum. Fundamentum est, quia id tantum est effectus prædestinationis, quod ut distinctum beneficium à creatione prædestinato confertur: atqui non omnia bona naturalia prædestinato conferuntur, ut distincta beneficia à creatione, ut per se patet: ergo. Maior probatur, quia ut s̄p̄ Augustinus docet, prædestinationis pertinet ad ordinem gratiæ, ut distinctum

Bannez.
Graud.
Suarez.
Durand.

S. Thomas.

Ocham.
Gabriel.

Vasquez.
Arrubal.

Augusti-
nus.

Augustin.

ab ordine naturæ. Igitur ea tantum bona naturalia erunt effectus prædestinationis, quæ ut distincta beneficia à creatione nobis conferuntur. Nam ea tantum possunt esse beneficia per Christū collata; quia ex Aug. Epist. 90. & 105. Christus nō est mortuus, vt essemus homines, sed vt essemus iusti: *Etenim Christus non pro nullis, inquit, ut homines conderentur, sed pro impij mortuus est, ut iustificarentur.* Pro presentis difficultatis solutione

146. Dico primò: Non omnia bona naturalia sunt effectus Diuinæ prædestinationis, sed tantum quæ per modum medijs aut dispositionis actu conferunt ad consecutionem glorie, vel ad incrementum illius. Prima pars assertionis constat ex fundamento tertie sententie. Nam sicut Prædestination supponit naturalem prouidentiam circa prædestinatos; ita effectus prædestinationis supponere debent effectus naturalis prouidentia circa eosdem prædestinatos: hæc autem sunt quæcunque pertinent ad naturalem constitutionem ipsorum prædestinatorum: nam omnia hæc supponi debent tanquam substratum & subiectum prædestinationis, quæ sicut aduenit prouidentia naturali, ita & effectus huius effectibus illius.

147. SECVNDA pars assertionis probatur, quia licet bona naturalia per se ipsa spe&tata, secundum naturalem exigentiam causarum naturalium, non sint consentanea media ad consecutionem, vel augmentum beatitudinis supernaturalis; nihilominus vt ordinata à Deo, & collata ultra naturalem exigentiam causarum naturalium, sunt apta media ad consecutionem, & incrementum illius, vel per modum dispositionis remouentis impedimenta gratiæ, vel per modum facilitantis naturam ad actus meritorios exercendos, & dona ipsa supernaturalia recipienda; vel per modum meriti de congruo, cuiusmodi sunt actus morales honesti, cum auxilio extraordinario intra eundem ordinem naturæ à prædestinato eliciti.

S.Thom.
explicatur.

148. Ad primum argumentum primæ sententie ab auctoritate S. Thomæ ductu. Respondeo, eo tantum probari, interdum substantias ipsas rationales à Deo creari precibus Sanctorū, quas alioqui Deus non creasset; non autem probari, tales substantias esse effectus prædestinationis respectu ipsarum substantiarum, quæ creantur: nam ad hoc, vt sint effectus prædestinationis respectu ipsarum substantiarum, quæ creantur, non sufficit, vt sint creatæ ultra exigentiam causarum naturalium, sed debent etiam ordinari, vt media respectu ipsarum substantiarum ad consequendam, vel augendam sibi beatitudinem, cum tamen ipsa non sint sibi media ad beatitudinem consequendam, vel augendam, sed tantum subiectum & substratum; quod ad prædestinationis effectum non sat est, quia prædestination, vt dictum est, esse debet de ijs, quæ superadduntur naturæ.

149. Ad secundum nego, ad effectum pre-

destinationis sufficere, esse tantum subiectum beatitudinis, & instrumentum obedientiale Dei ad illam producendam, nisi etiam conferat ad illius consecutionem, vel incrementum, modo supra explicato.

150. Tertium, & quartum argumentum cum sua confirmatione, solum probat secundam partem assertionis: iuxta quam explicanda est precipita auctoritas Pauli.

Paulus.

151. Ad quintum, neganda est vniuersaliter minor, & solum limitanda ad ea tantum bona naturalia, quæ per modum medijs conferunt ad consecutionem, vel incrementum beatitudinis supernaturalis. Ad confirmationem respondeo, duplē esse gloriam accidentalem in beatis; unam, quæ per se consequitur ipsam beatitudinem essentialē, vt est gloria corporis, & reliquæ dotes ab ea fluentes; alteram, quæ tantum per accidens cum illa coniungitur, cuiusmodi est omne gaudium, quod beatus de quacunque re creata, vel beneficio à Deo accepto concipere potest: prior tantum est effectus Prædestinationis, non autem posterior.

152. Ad primum fundamentum secundæ sententie, negatur maior, vt mox patet. Ad secundum, neganda est minor: nam licet in reprobis sint etiam bona naturalia, & sapientia majora, & præstantiora, quām in prædestinationis; non sunt tamen in illis media actu conducentia ad gloriam, vel gloriæ incrementum, quod ad effectum Prædestinationis requiritur. Ad confirmationem, negatur etiam minor: ad cuius probationem, distinguendum est duplex bonum naturale; alterum quoad modum, & quoad substantiam simul, cuiusmodi sunt omnia bona, tam quoad substantiam, quām quoad modum naturæ debita; atq; hæc nullo pacto sunt proportionata media ad gloriæ consecutionem: alterum naturale tantum quoad substantiam, supernaturale verò quoad modum, quia saltem ratione modi, quo sit, est supra debitum naturæ, & à Deo ordinatum ad gloriæ consecutionem. Atque hæc bona possunt esse media, saltem per modum dispositionis ad gloriæ consecutionem.

S.Thomasi.

An omnia dona supernaturalia sunt effectus Prædestinationis?

153. PRIMA sententia negat beatitudinem ipsam esse effectum Prædestinationis. Est Durandi in 1. dist. 41. q. 2. nu. 10. Contrà vero Ochamus ibidem ad rationes propriæ opinionem, & Gabriel art. 3. dub. 1. negant, media esse effectus Prædestinationis, sed solum beatitudinem. Fundamentum illius est, quia Prædestination nō est de fine, sed de medijs. Contrà vero fundamentum horum est, quia Prædestination est tantum de fine, non autem de medijs. Confirmatur, nam id solum est effectus Prædestinationis, quod est proprium prædestinatorum: at sola beatitudo est.

Durandus
Ocham.
Gabriel.

Magister.
est propria prædestinaturorum, reliqua enim sunt communia cum reprobis.

Rom. 8.
152. Dico secundò. Omnia bona supernaturalia sunt effectus Diuinæ prædestinationis. Est communior inter Scholasticos, sequentes Magistrum in i. dist. 40. c. vltimo. & colligitur ex prædictato testimonio Pauli ad Rom. 8. *Omnia cooperantur in bonum ijs, qui secundum propositum vocatis sunt Sancti.* Etenim ad minimum auctoritas hæc intelligenda est de bonis supernaturalibus, quæ suapte natura ordinantur ad beatitudinem supernaturalem. Quod verò Apostolus inter prædestinationis effectus comprehendat ipsam etiam beatitudinem, constat ex sequentibus verbis: *Quos, inquit, prædestinavit, hos etiam vocauit; & quos vocauit, hos & iustificauit, quos autem iustificauit, illos & glorificauit.* Vbi non solum media omnia, sed etiā finem ipsum numerat inter effectus prædestinationis. Nec obstat, quod altera lectio loco, *glorificauit, legat magnificauit;* tūm quia reddit eundē sc̄lum, nam magnificat Deus sanctos suos, illos glorificando. Tūm quia potius standū est editioni correctæ à Clemente, quæ habet *Glorificauit.*

S. Thomas.
153. SECUNDÒ, probatur nostra assertio ratione de omnibus effectibus supernaturalibus, hoc pacto. Quidquid proficiuntur ab actu Dei prædestinante hominē ad ultimum finem consequendum, est effectus Diuinæ prædestinationis: atqui omnia bona supernaturalia collata prædestinato proficiuntur ab actu Dei, prædestinante ipsum ad ultimum finem consequendum: ergo omnia bona supernaturalia in prædestinato sunt effectus Diuinæ prædestinationis. Maior constat ex ipsa definitione prædestinationis, quæ ut illam definit S. Doctor i. part. quest. 23. art. 1. est ratio transmissionis creaturæ rationalis in finē vitæ æternæ in mente Diuina existens. Minor probatur, nam ab illo actu immediatè proficiuntur opus extetnum, à quo immediatè diriguntur, & intenduntur: sed omnia bona supernaturalia, collata prædestinato immediatè diriguntur, & intenduntur ab huicmodi actu prædestinante hominem in ultimum finem: omnia enim, quæ Deus conferr prædestinato eo dirigit, ut tandem per ea ultimum finem consequatur: atqui finis ultimus, ad quem mediante Diuina prædestinatione creatura rationalis dirigitur, est ipse Deus in se ipso visibilis, & amabilis, ad quem finem consequendum non solum diriguntur gratia, & reliqua auxilia supernaturalia, sed etiam ipsam visio, & amor beatificus, tanquam proximæ, & formales rationes, quibus immediatè talis finis in se ipso attingitur.

Trident.
154. Tertiò probatur assertio de singulis effectibus supernaturalibus: nam vocatione, teste Trid. less. 6. c. 5. est, vnde nostra iustificatio, sumit exordium, quæ connexa cum reliquis donis supernaturalibus influit in ipsam gloriae consecrationem, tanquam principium illius remotum. Vocationem sequitur liber ipse consensus in vocationem, quo sal-

tem de congruo meremur ipsam iustificationem, per quam formaliter restituimur in amicitiam Dei, & reponimur in adoptionem filiorum ipsius, per quam ius acquirimus ad ipsam gloriam & beatitudinem supernaturalem. Iustificationem consequuntur actus supernaturales, liberè à iusto eliciti in statu gratiæ, quia omnes, ut suppono, sunt meritij augmenti gratiæ, & gloriæ. Ipsam denique perfeuerantia donum est principalis effectus Diuinæ prædestinationis, quo prædestinatus immediate consequitur suam beatitudinem formalem. Ipsa verò beatitudo formalis, quæ complectitur utrumque actum intelligentius, & voluntatis, est forma, quæ proximè & immediatè prædestinatus coniungitur cum Deo ultimo fine, & obiecto beatifico. Igitur incipiendo à vocatione usq; ad beatitudinem ipsam formalem inclusuè, omnia sunt effectus Diuinæ prædestinationis, quia omnia diriguntur à Deo, ut media ad obiectum beatificum, quod est ultimus finis creaturæ rationalis, in se ipso attingendum.

155. Controversia nonnulla superest de triplici genere donorum supernaturalium, an sint effectus prædestinationis? Primum est eorum, quæ statim oblata respuuntur à prædestinato, ut sunt omnes vocationes inefficaces, quibus prædestinatus resistit. Secundum sunt dona omnia, & merita peccato interrupta, an hæc sint effectus prædestinationis, ut primò collara, an tantum ut per pœnitentiam reparata? Supponimus autem cum communī sententia Theologorum, huicmodi dona, & merita peccato mortificata, iterum per pœnitentiam in nobis reviviscere, & ad pristinum præmium acceptari, ut suo loco ostendemus. Tertium est eorum actuum supernaturalium, qui à prædestinato eliciuntur in statu peccati.

Valentia.
Vasquez.
156. Quoad primum & secundum genus bonorum putant Valentia i. p. q. 23. puncto 3. & Vasq. disp. 93. c. 3. nec vocationes inefficaces, nec dona & merita peccato interrupta esse effectus Diuinæ prædestinationis, nisi ut pœnitentia reparata. Probant primò, quoniam illa sunt communia cum reprobis: nihil autem commune cum reprobis potest esse effectus prædestinationis; nam sicut hæc non est prouidentia communis reprobis, sed propria prædestinatorum; ita nec effectus illius debent esse communes cum reprobis, sed proprij prædestinatorum.

157. Confirmatur, nam posito, quod Deus nullum ad gloriam eligat, nisi post præuisa merita, nullam habet ante tam elecctionem peculiarem voluntatem erga prædestinatos, nisi solam voluntatem præparandi illis media efficacia, quæ simul est virtutis voluntas eos ad gloriam eligendi: atqui ista interrupitur per permissionem peccati; ergo nisi nonà voluntate pristina merita, & dona ad gloriam reordinantur, non manebunt peculiari aliquâ voluntate ad gloriam ordinata; cum prior sit per permissionem peccati interrupta.

158. Probatur secundū, nam ea tantū sunt effectus prædestinationis, quæ actu conferunt ad beatitudinem supernaturalem consequendam, vel augendam; sed neque vocationes inefficaces, neque dona, & merita peccato interrupta actu conferunt ad beatitudinem supernaturalem consequendam, vel augendam, nisi per pœnitentiam reparata: ergo.

159. Tertiū, si vocationes inefficaces, & merita peccato interrupta essent effectus prædestinationis, antequam ista per pœnitentiam reuivererent, sequeretur in protoparentibus fuisse aliquos effectus prædestinationis indepedenter à meritis Christi. Sequela probatur, nam omnia dona & merita, quæ præcesserant eorum peccatum, non potuerant à Deo decerni independenter à Christi meritis, quia secundū probabiliorem tentiam Christus non fuit electus ante præuisum eorum peccatum, & consequenter nec dona & merita, quæ præcesserunt eorum peccatum, potuerunt à Deo decerni dependenter à meritis Christi.

160. Probatur quartū: Quoad tertium genus bonorum, nempe quoad actus supernaturales à prædestinato in statu peccati elicitos. Quoniam hī nullo pacto sunt meritorij virtus aeterna, vel augmenti illius, cum non sint eliciti à subiecto grato. His tamen non obstantibus.

161. Dico tertio: Etiam vocationes inefficaces, & dona ac merita peccato interrupta, non modò ut pœnitentia reparata, verū etiam ut primū collata, actuq; ipsi supernaturales in statu peccati à prædestinato eliciti, sunt effectus Diuinæ prædestinationis. Probatur primū ex illo Apostolico principio: *Omnia cooperantur in bonum ijs, qui secundū propositum vocati sunt Sancti.* Etenim cum hoc principium ab Apóstolo assignatum sit vniuersale, nō est, cur illud ad certa quedam bona limitetur, & ad reliqua omnia non extendatur, si commode possit.

162. Probatur secundū assertio, quoad singulas suas partes. Primam sic probo. Ille est effectus prædestinationis, qui datur à Deo voluntate saltem virtuali cōsequendi beatitudinem, actuq; ad illius cōsecutionem conferit: Sed vocationes inefficaces dantur à Deo voluntate saltem virtuali, consequendi beatitudinem, actuq; ad illius cōsecutionem in prædestinatis conferunt: ergo. Maior constat ex dictis; nam duo tantū necessaria sunt ad effectum prædestinationis; & quod sit effectus Dei, atq; adeo ut procedat ex voluntate ipsius; & quod actu ad beatitudinem conferat. Minorem probo, quia licet vocationes inefficaces non habeant in prædestinato effectū, quando actu offeruntur, habent tamen postea, quando prædestinatus resipuerit, & de omnibus suscepit beneficijs gratias agit, nec non de sua ingratitudine, quod Deo non responderit, confunditur.

163. Probo secundam partem, hoc pacto. Dona & merita peccato interrupta, non so-

lām ut pœnitentia reparata, sed etiā ut primum collata dantur prædestinato à Deo voluntate saltem virtuali perducendi illum in vitam aeternam; sed hæc voluntas non interrupitur per peccati permissionem; & actu conferunt ad vitam aeternam, non modò ut pœnitentia restaurata, sed etiam ut primū collata; ergo non solum ut pœnitentia reparata, sed etiam ut primū à Deo collata, sūt effectus prædestinationis. Maior constat, nam quidquid supernaturale Deus confert creaturae rationali, confert voluntate saltem virtuali perducendi illam in vitam aeternam; quia confert iuxta exigentiam rei conferenda, quæ sicut intrinsecè ordinatur ad vitam aeternam, ita cum eo ordine & fine à Deo confertur. Minor quoad priorem partem probatur, quia quando Deus permittit in prædestinato peccatum, quo ipsius merita & dona ad tempus interrumpuntur, permittit illud, ut ex eo per pœnitentiam prædestinus feruentior, & humilior resurgat. Ergo prior voluntas, quæ eadem dona & merita ad gloriam ordinauerat, non interrupitur, sed continuatur mediā voluntate permittendi peccatum, eo fine, ut prædestinatus inde feruentior, & humilior resurgat. Antecedens infrā ostendam. Consequentia pater, nam eatenus per aduersarios est necessaria noua voluntas in Deo, quæ pristina dona & merita ad gloriam reordinetur, quatenus prior voluntas per voluntatem permittendi peccatum interrupitur, eò quod nequit à Deo peccatum permitti, ut ex eo prædestinatus per pœnitentiam feruentior, & cauтор resurgat: igitur si potest Deus hoc sine peccatum permittere, non est, cuipriore suam voluntatem interrumpat, si quidem illam continuare potest cum ipsa voluntate permittendi peccatum ob maiorem profectum, & utilitatem ipsius prædestinati.

164. Probatur minor quoad secundam partem: nam, ut suppono, merita per peccatum interrupta non amittunt intrinsecū jus ad gloriam, quod ab initio habuerunt, quando fuerunt à prædestinato elicita, sed tantum manet extrinsecè impedita, quo extrinseco impedimento per pœnitentiam sublatto, statim merita ipsa secundū pristinum valorem, & non tantū secundū præsentem, quem per pœnitentiam acquirunt, actu conferunt in vitam aeternam. Vnde in ordine ad pristinum valorem præsens pœnitentia tantum se habet ut pura conditio.

165. Tandem probo tertiam partem assertionis proposita. Nam omnes actus supernaturales eliciti à prædestinato in statu peccati, non modò sunt meritorij de congruo aliorū auxiliorū, quibus prædestinatus proxime disponitur ad pœnitentiam, verū etiam illi in mea sententia relinquunt habitū supernaturalem in prædestinato, quo ille faciliter eosdem actus supernaturales meritorij in statu gratiarum actionis, & confusionis, quoties illorum recordabitur prædestinatus.

Ad

166. Ad primum argumentum oppositæ sententia neganda est maior: nam vocaciones inefficaces, & merita interrupta sunt propria prædestinati, quarenus acta conferunt in vitam æternam: ut autem acta conferant in vitam æternam, non est necesse, ut statim in illam conferant, vel eam promerendo, vel augendo; sed sat est, si aliquando, & in aliquo genere causæ, saltem dispositiæ, vel obiectiæ in illam conferant. Ad confirmationem, nego minorem, ut supra dictum est, & infra patebit.

167. Ad secundum, neganda est minor, ut patet ex dictis. Ad tertium, nego sequelam: ad cuius probationem, nego assumptum. Et tenim, ut suppono, potuit Christus prædestinari dependenter à peccato Adami præuiso tantum scientia conditionata, & simul omnia dona supernaturalia ei decerni dependenter à meritis Christi.

An permisso peccati in predestinato sit effectus Prædestinationis.

Vasquez.
Arrubal.

168. PRIMA sententia negat. Est Vasquez i. p. disp. 93. c. 2. Arrubalis disp. 82. c. 2. Probatur primò. Nihil potest esse effectus prædestinationis, quod non sit donum gratiæ Dei per Christum: atqui permissione peccati, non est donum gratiæ Dei per Christum; igitur nec prædestinationis effectus esse potest. Minor probatur, nam permissione peccati est tantum negatio auxilij congrui, quo peccatum ipsum vitaretur: atqui negatio gratiæ non est gratia, ut per se pater: ergo.

169. Probatur secundò. Ad hoc, ut permissione peccati sit effectus prædestinationis, non solum debet ipsa ad gloriam conducere, sed etiam ex voluntate Dei ad eam præfiniri: nequit autem Deus ex se permissionem peccati præfinire, ut medium conducens ad gloriarum consecrationem, nisi prius præfiniat pœnitentiam: nequit autem ex se pœnitentiam præfinire, ergo nec ipsam peccati permissionem. Maior constat ex dictis, nam ut aliquid sit effectus prædestinationis, duo requiritur: & ut re ipsa ad gloriam conducat, & ut sit effectus Dei: est autem effectus Dei per ipsius prædestinationem voluntatem. Minor assumpta patet, nam nequit permissione peccati ad gloriam conducere, nisi media pœnitentia retrahatativa peccati, cum ex se permissione peccati potius abducatur, quam conductus ad gloriarum consecrationem. Minor subsumpta probatur, quia nequit Deus ex se præfinire pœnitentiam, nisi præfiniendo peccatum; quia nequit præfinire medium, quin simul præfiniat ea, quæ medium ipsum essentialiter supponit. Cum igitur pœnitentia essentialiter supponat peccatum, cuius ipsa est destrutio, nequit Deus illam præfinire, quin simul cum illa præfiniat peccatum.

170. Tertiò, si Deus ex se præfiniret pœ-

nitentiam, non posset non sequi peccatum: nam supposita in Deo voluntate efficaci dari remedium, supponens essentialiter peccatum, non esset amplius in potestate creaturae peccatum vitare; cumq; hæc sit necessitas antecedens, tolleret omnino libertatem à creatura.

171. SECUNDA sententia affirmat permissionem peccati in prædestinationis esse effectum prædestinationis, atq; ad eum posse Deum ex se velle permissionem peccati, non tamen propter pœnitentiam, ob secundum argumentum præcedens sententia, sed propter alium finem, non supponentem per se peccatum; nempe propter humiliationem, aut aliquem alium hi cem, cum peccato non necessario connexum. Est Molinæ i. p. q. 23. art. 2. disp. 3. Suarez lib. 3. de prædest. c. 8.

Molinæ:
Suarez.

172. Dico 4. Non repugnat, Deum velle permissionem peccati; nec non pœnitentiam in remedium peccati, nondum præuisi scientia absoluta, sed tantum conditionata: atque adeo in prædestinationis permissione peccati connumeranda est inter effectus prædestinationis. Hæc postrema pars patet, nam si potest permissione peccati simul cum ipsius remedio à Deo intendi ante absolutam scientiam ipsius peccati, cum alijs talis permissione in prædestinationis multum conferre soleat ad cautelam & feruorem, de facto connumeranda erit inter effectus prædestinationis: sic enim melius saluat vniuersale illud principium Apostoli: Prædestinationis omnia cooperantur in bonum. Quod principium explicans Augustinus lib. de correptione & gratia. cap. 9.

Augustini:
nus.

Vsi que adeo, inquit, talibus Deum diligentibus prorsus omnia cooperantur in bonum, ut etiam si qui eorum deviant & exorbitant, etiam hoc ipsum eis faciat proficere in bonum, quia humiliores redeunt, atque doliores.

173. Cæterum difficultas est, an Deus possit permissionem peccati simul cum ipsius remedium inrendere ante præuisum peccatum scientia absoluta: posse autem Deus hoc intendere, sic ostendo. Ad hoc ut Deus velle possit permissione peccati, nec non remediū ipsius, absq; eo quod velit peccatum à pœnitentia præsuppositū sufficit, si peccatum sit tantum præuisu scientia conditionata: igitur poterit Deus ante præuisum peccatum scientia absoluta velle permissionem peccati, eiusq; remedium. Antecedens probo, nam ut non dicatur Deus velle, sed tantum permittere peccatum, sufficit, si illud quocunq; modo præuisum futurum vi libertatis creatæ, non impedit, sed sinat esse futurum vi libertatis eiusdem, & contra illud anticipatum remedium discernat. Nam tunc dicitur Deus permittere, & non velle peccatum, quando illud non est futurum vi alienius proprij decreti, vel actionis à se præfinitæ: atqui hoc ipso, quod scientia conditionata præuidet peccatum futurum vi libertatis creatæ, tale peccatum non sequitur vi decreti Diuini, permissionem intendentis aut pœnitentiam anticipantis. Maior constat ex ipso verbo, Per-

Tom. I. De Deo.

D d 3

mittere,

mittere, quod formaliter importationem impedit peccatum in alio præsum, & ad illud impediendum nulla obligatione teneri, sicut Deus nulla obligatione tenet ad impediendum peccatum in nobis. Minòr etiam patet, nam neque ex permissione peccati, cum sit tantum negatio auxilij congrui, interim non negato sufficiente, cum omnibus ad vitandum peccatum antecedenter requisitis; neque ex penitentia deicta in remedium peccati præsum sub conditione futuri, sequitur peccatum, sed potius destruatio peccati. Ut autem possit penitentia præsumi absque prædestinatione peccati, sufficit, ut illud præsum sit futurum libertatis creatæ. Quod autem illud non sit præsum scientia absoluta, sed tantum conditionata, nil refert, quia non magis illud supponitur futurum vi libertatis creatæ præsum scientia absoluta, quam præsum scientia conditionata.

163. NEQUE ex eo, quod Deus illius remedium anticipet, antequam prævideat illud futurum absolutè, plus influat in illud, quam influeret, si eius remedium non anticiparet. Nam ex eo, quod eius remedium anticipet, solum sequitur necessitas permittingendi peccatum, iam præsum futurum vi libertatis creatæ: hoc autem non facit, ut Deus per tale decretum magis influat in peccatum, quam influeret, si idem decretum de permittingendo peccato ficeret ex alio fine, quam ex fine preparandi illi remedium: nam ex quo-cunq; fine Deus moueat ad constitutendum hominem in ijs circumstantijs, in quibus scientia conditionata illum prævidit peccatum, eadem necessitate sequeretur peccatum, ac sequitur, posito decreto de permittingendo peccato propter remedium ipsius peccati. In neutro enim casu peccatum sequeretur formaliter ex vi decreti Diuin; sed ex vi tantum libertatis creatæ, atqui hoc sufficit, ut non dicatur peccatum à Deo intendi, sed tantum permitti; ergo.

164. CONFIRMATVR, nam posito quod homo in talibus circumstantijs constitutus, præsumit sibi voluntate peccaturus, potest Deus ante prævisionem absolutam peccati, antecedente sua voluntate velle hominem constituere in talibus circumstantijs: at non minore necessitate sequitur peccatum, posito hoc decreto, quam alio de penitentia in remedium peccati: sed potest Deus, absque eo quod velit peccatum; velle hominem constituere in talibus circumstantijs, in quibus scientia conditionata præsumit est peccaturus: ergo poterit & remedium ipsum peccati præfinire, absque eo quod præfiniat peccatum. Hanc sententiam expressè docet Granadus i. p. tr. 6. disp. 5. in fine.

165. EX dictis sequitur, non solum permissionem peccati esse effectum prædestinationis in eodem, in quo tale peccatum permittingitur, sed etiam permissionem peccati in uno, scilicet esse effectum prædestinationis in alio, quando nimis prædestinatus ex pec-

cato alterius evadit cautor & feruentior. Sic ex peccato Iude, & infidelitate Thomæ Apostoli euaserunt cautores, & feruentiores in fide. Pari modo interdum bona opera vnius sunt effectus prædestinationis alterius; quando ex illis prædestinatus efficitur in operando diligentior, ut cum Deus ad preces vnius conuertit alium, sicut ad preces Stephani conuertit Paulum.

166. AD PRIMVM argumentum primæ sententia, distinguenda est minor: permissione peccati non est donum gratiæ Dei per Christum, per se spectata, concedo; ex ordinatione Dei, nego: nam potest talis negatio ex voluntate Dei ordinari ad maiorem cautelam & feruorem ipsius prædestinati; atque hoc modo esse donum gratiæ Dei per Christum, atque adeo prædestinationis effectum.

167. AD SECUNDVM, negandum est Deum non posse præfinire permissionem peccati, absque eo quod simul cum illa præfiniat peccatum, ut hactenus probatum est. Negandum pariter est, non posse præfinire penitentiam in remedium peccati, ante absolutam prævisionem ipsius peccati, sufficit enim si tantum si præsum sub conditione. Ceterum notandum est, Deum prius ratione permisisse peccatum, præsum scientia conditionata, & deinde præfinisse penitentiam in remedium illius. Ratio est, quia prius Deus statuit hominem constituere in ijs circumstantijs, in quibus illum prævidit peccatum, & deinde prævidit peccatum scientia conditionata, tum denum præfinuit remedium ipsum peccati. Nam primum est fundamentum secundi; secundum verò tertii.

168. AD TERTIVM, concessa sequela, de necessitate consequente, neganda est de necessitate antecedente: nam adhuc in præstato maneat libertas antecedens, quā posset vitare peccatum. Unde negandum est, talem necessitatem esse antecedentem, quia licet sit antecedens ad liberam determinationem creaturæ absolutè futuram, non est tamen antecedens ad liberam determinationem eiudem conditionatè futuram: atqui hoc sufficit, ut peccatum non sequatur absoluta necessitate; ut constar de actibus ipsius virtutum, quos Deus præfinit potest absque præiudicio libertatis creatæ, ante absolutam prævisionem ipsorum, per solam prævisionem conditionatam; cum in hoc sit pars ratio vtriusque. Et quamus Vasquez colærenter negat vtrumque, hoc Vasquez.

169. SECUNDA Sententia, quatenus negat, posse Deum ante absolutam prævisionem peccati decernere penitentiam in remedium peccati, refutata manet ex dictis.